

Guía Docente				
Datos Identificativos				2023/24
Asignatura (*)	Protección civil e xestión de emerxencias	Código	760482009	
Titulación	Mestrado Universitario en Prevención de Riscos Laborais e Riscos Comúns			
Descriptorios				
Ciclo	Período	Curso	Tipo	Créditos
Mestrado Oficial	2º cuatrimestre	Primeiro	Obrigatoria	6
Idioma	CastelánGalego			
Modalidade docente	Presencial			
Prerrequisitos				
Departamento	Dereito PúblicoEconomíaEducación Física e DeportivaEnxeñaría Naval e IndustrialPsicoloxía			
Coordinación	Villa Caro, Raul	Correo electrónico	raul.villa@udc.es	
Profesorado	Agullo Leal, Fernando Lopez Arránz, Maria Asuncion Rolon Varela, Jose Maria Villa Caro, Raul	Correo electrónico	fernando.agullo@udc.es a.larranz@udc.es j.rolon@udc.es raul.villa@udc.es	
Web				
Descrición xeral	<p>Segundo a Lei 2/1985, de 21 de xaneiro e a Sentenza do Tribunal Constitucional 139/1990, de 19 de xullo, a protección civil ten como finalidade a preservación de persoas e bens en situación de emerxencia, concretamente, a protección física das persoas e dos bens, en situación de grave risco colectivo, calamidade pública ou catástrofe extraordinaria, en que a seguridade e a vida das persoas poden perigar e sucumbir masivamente.</p> <p>En todo caso, a regulación legal desta materia evidencia que a protección civil é unha función dos poderes públicos, de modo que se configura como un auténtico servizo público, cuxa razón de ser non é outra que a realidade de catástrofes ou calamidades naturais que poñen en perigo ás persoas ou ás cousas e que precisan, para a súa superación eficaz, da posta en marcha de medidas e medios extraordinarios por comparación aos que son suficientes para as comúns hipoteses de riscos. Loxicamente, non exclúen a participación e a colaboración de particulares, mais comportan sempre a posta en marcha de estruturas administrativas.</p> <p>A finalidade desta materia é de estudar a regulación legal española da protección civil no marco da Unión Europea, tendo en conta a distribución de competencias neste asunto, a organización administrativa dos servizos de protección civil e, por último, as actuacións tanto preventivas como planificadoras necesarias ao respecto.</p>			

Competencias do título	
Código	Competencias do título
A1	Planear a acción preventiva a desenvolver, nas situacións nas que o control ou redución dos riscos supón a realización de diferentes actividades, que implican a intervención de distintos especialistas.
A9	Analizar e previr situacións de grave risco, catástrofe ou calamidade pública.
A10	Desenvolver un sistema de autoprotección para centros, establecementos e dependencias, e o correspondente plan de emerxencia para accións de prevención de riscos, alarma, evacuación e socorro.
B1	Posuír e comprender coñecementos que acheguen unha base ou oportunidade de ser orixinais no desenvolvemento e/ou aplicación de ideas, a miúdo nun contexto de investigación.
B2	Que os estudantes saiban aplicar os coñecementos adquiridos e a súa capacidade de resolución de problemas en contornas novas ou pouco coñecidos dentro de contextos máis amplos (ou multidisciplinares) relacionados coa súa área de estudo.
B3	Que os estudantes sexan capaces de integrar coñecementos e enfrontarse á complexidade de formular xuízos a partir dunha información que, sendo incompleta ou limitada, inclúa reflexións sobre as responsabilidades sociais e éticas vinculadas á aplicación dos seus coñecementos e xuízos.
B4	Que os estudantes saiban comunicar as súas conclusións (e os coñecementos e razóns últimas que as sustentan) a públicos especializados e non especializados dun modo claro e sen ambigüidades.

B5	Que os estudantes posúan as habilidades de aprendizaxe que lles permitan continuar estudando dun modo que haberá de ser en gran medida autodirigido ou autónomo.
C1	Expresarse correctamente, tanto de forma oral coma escrita, nas linguas oficiais da comunidade autónoma.
C3	Utilizar as ferramentas básicas das tecnoloxías da información e as comunicacións (TIC) necesarias para o exercicio da súa profesión e para a aprendizaxe ao longo da súa vida.
C4	Desenvolverse para o exercicio dunha cidadanía aberta, culta, crítica, comprometida, democrática e solidaria, capaz de analizar a realidade, diagnosticar problemas, formular e implantar solucións baseadas no coñecemento e orientadas ao ben común.
C5	Entender a importancia da cultura emprendedora e coñecer os medios ao alcance das persoas emprendedoras.
C6	Valorar criticamente o coñecemento, a tecnoloxía e a información dispoñible para resolver os problemas cos que deben enfrontarse.
C7	Asumir como profesional e cidadán a importancia da aprendizaxe ao longo da vida.
C8	Valorar a importancia que ten a investigación, a innovación e o desenvolvemento tecnolóxico no avance socioeconómico e cultural da sociedade.

Resultados da aprendizaxe			
Resultados de aprendizaxe		Competencias do título	
A9	Analizar e prever situacións de grave risco, catástrofe ou calamidade pública	AP1 AP9	
A10	Desenvolver un sistema de autoprotección para centros, establecementos e dependencias, e o correspondente plan de emerxencia para accións de prevención de riscos, alarma, evacuación e socorro.	AP10	
C6	Valorar criticamente o coñecemento, a tecnoloxía e a información dispoñible para resolver os problemas cos que deben enfrontarse		CM1 CM3 CM4 CM5 CM6
C7	Asumir como profesional e cidadán a importancia da aprendizaxe ao longo da vida.		CM7
C8	Valorar a importancia que ten a investigación, a innovación e o desenvolvemento tecnolóxico no avance socioeconómico e cultural da sociedade		CM8
	Posuír e comprender coñecementos que acheguen unha base ou oportunidade de ser orixinais no desenvolvemento e/ou aplicación de ideas, a miúdo nun contexto de investigación.		BP1
	Que os estudantes saiban aplicar os coñecementos adquiridos e a súa capacidade de resolución de problemas en contornas novas ou pouco coñecidas dentro de contextos máis amplos (ou multidisciplinares) relacionados coa súa área de estudo		BP2
	Que os estudantes sexan capaces de integrar coñecementos e enfrontarse á complexidade de formular xuízos a partir dunha información que, sendo incompleta ou limitada, inclúa reflexións sobre as responsabilidades sociais e éticas vinculadas á aplicación dos seus coñecementos e xuízos		BP3 BP4
	Que os estudantes saiban comunicar as súas conclusións (e os coñecementos e razóns últimas que as sustentan) a públicos especializados e non especializados dun modo claro e sen ambigüidades.		BP4
	Que os estudantes posúan as habilidades de aprendizaxe que lles permitan continuar estudando dun modo que haberá de ser en gran medida autodirigido ou autónomo.		BP5

Contidos	
Temas	Subtemas

As políticas públicas de protección civil e o réxime xurídico-constitucional da protección civil como servizo público. Análise dos riscos. A planificación da protección civil.	<ol style="list-style-type: none"> 1. A protección civil como servizo público. 2. O réxime xurídico do sistema español de protección civil no marco da Unión Europea. 3. A organización administrativa estatal, autonómica e local dos servizos de protección civil. 4. Os riscos como obxecto de atención do servizo público de protección civil e a súa orixe como criterio de clasificación. Os riscos naturais, antrópicos, tecnolóxicos. 5. Plans territoriais, Plans especiais, outros plans de protección civil.
A intervención nos riscos	<ol style="list-style-type: none"> 1. As mercadorías perigosas. 2. Técnicas e procedementos de intervención en accidentes con substancias radioactivas. 3. Técnicas e procedementos de intervención en accidentes con risco biolóxico. 4. Emerxencias por incendios forestais. 5. Incendios en contornas urbanas e industriais.
Os recursos de intervención e a coordinación de emerxencias. A tecnoloxía aplicada á xestión de emerxencias.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Os centros de coordinación de emerxencias. 2. O teléfono único de emerxencias. 3. Coordinación e mando das emerxencias no terreo. 4. Servizos de prevención e extinción de incendios. 5. As forzas e corpos de seguridade. 6. Os recursos sanitarios. 7. Voluntariado de protección civil. 8. As comunicacións. Os sistemas de información xeográfica. As aplicacións de análises de consecuencias en accidentes con substancias perigosas. O sistema integrado de xestión de urxencias e emerxencias. Simuladores de incendios forestais. A xestión da calidade da xestión de emerxencias.
Psicoloxía das emerxencias.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Intervención psicolóxica en catástrofes e emerxencias.
Emerxencias no medio acuático	<ol style="list-style-type: none"> 1. Prevención de riscos no medio acuático. 2. Tratamento prehospitalario de vítimas de accidentes no medio acuático. 3. Soporte vital básico y Cadena de supervivencia.

Planificación

Metodoloxías / probas	Competencias	Horas presenciais	Horas non presenciais / traballo autónomo	Horas totais
Discusión dirixida	A1 B4	5	30	35
Proba obxectiva	A9 A10 B1 C1	3	17	20
Estudo de casos	B2 C3 C5	14	30	44
Solución de problemas	B3 C6 C7	5	25	30
Sesión maxistral	B5 C4 C8	15	5	20
Atención personalizada		1	0	1

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientativo, considerando a heteroxeneidade do alumnado

Metodoloxías

Metodoloxías	Descrición
Discusión dirixida	Técnica de dinámica de grupos en que os membros dun grupo discuten sobre un tema, previamente preparado

Proba obxectiva	Proba escrita empregada para a avaliación da aprendizaxe, cuxo rasgo distintivo é a posibilidade de determinar se as respostas dadas son ou non correctas. É un instrumento de medida, elaborado rigurosamente, que permite avaliar coñecementos, capacidades, destrezas e rendimento, entre outras cousas. A proba en cuestión pode combinar distintos tipos de preguntas, tales como preguntas de resposta múltiple, de ordenación, de resposta breve, de discriminación, de completar e de asociación. Igualmente, pode construírse con só tipo de algunha destas preguntas.
Estudo de casos	Perante unha situación específica que plantea un problema, trátase de comprender, valorar e resolver a través dun proceso de discusión. Ante un problema en concreto (caso), que describe unha situación real, o estudiantado debe ser capaz de analizar unha serie de feitos, referentes a un campo particular do coñecemento ou da acción, para chegar a unha decisión razonada a través dun proceso de discusión en pequenos grupos.
Solución de problemas	Trátase de resolver unha situación problemática concreta, a partir dos coñecementos que se teñan traballado, que poden ter máis dunha solución.
Sesión maxistral	Exposición oral que ten por finalidade transmitir coñecementos e facilitar a aprendizaxe. A clase maxistral é tamén coñecida como "conferencia", "método expositivo" ou "lección maxistral". Esta última modalidade tamén pode reservarse a un tipo especial de lección impartida en ocasións especiais non só polo docente encargado da materia, cun contido que supón unha elaboración orixinal e baseada no uso casi exclusivo da palabra como vía de transmisión da información á audiencia.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Discusión dirixida Estudo de casos Solución de problemas	<p>Discusión dirixida. Técnica de dinámica de grupos en que os membros dun grupo discuten sobre un tema, previamente preparado.</p> <p>Estudo de casos. Perante unha situación específica que plantea un problema, trátase de comprender, valorar e resolver a través dun proceso de discusión. Ante un problema en concreto (caso), que describe unha situación real, o estudiantado debe ser capaz de analizar unha serie de feitos, referentes a un campo particular do coñecemento ou da acción, para chegar a unha decisión razonada a través dun proceso de discusión en pequenos grupos.</p> <p>Solución de problemas. Trátase de resolver unha situación problemática concreta, a partir dos coñecementos que se teñan traballado, que poden ter máis dunha solución.</p>

Avaliación

Metodoloxías	Competencias	Descrición	Cualificación
Sesión maxistral	B5 C4 C8	Exposición oral que ten por finalidade transmitir coñecementos e facilitar a aprendizaxe. A clase maxistral é tamén coñecida como "conferencia", "método expositivo" ou "lección maxistral". Esta última modalidade tamén pode reservarse a un tipo especial de lección impartida en ocasións especiais non só polo docente encargado da materia, cun contido que supón unha elaboración orixinal e baseada no uso casi exclusivo da palabra como vía de transmisión da información á audiencia.	10
Discusión dirixida	A1 B4	Técnica de dinámica de grupos en que os membros dun grupo discuten sobre un tema, previamente preparado	10

Proba obxectiva	A9 A10 B1 C1	Proba obxectiva Proba escrita empregada para a avaliación da aprendizaxe, cuxo rasgo distintivo é a posibilidade de determinar se as respostas dadas son ou non correctas. É un instrumento de medida, elaborado rigurosamente, que permite avaliar coñecementos, capacidades, destrezas e rendimento, entre outras cousas. A proba en cuestión pode combinar distintos tipos de preguntas, tales como preguntas de resposta múltiple, de ordenación, de resposta breve, de discriminación, de completar e de asociación. Igualmente, pode construírse cun só tipo de algunha destas preguntas.	60
Estudo de casos	B2 C3 C5	Perante unha situación específica que plantea un problema, trátase de comprender, valorar e resolver a través dun proceso de discusión. Ante un problema en concreto (caso), que describe unha situación real, o estudantado debe ser capaz de analizar unha serie de feitos, referentes a un campo particular do coñecemento ou da acción, para chegar a unha decisión razonada a través dun proceso de discusión en pequenos grupos.	10
Solución de problemas	B3 C6 C7	Trátase de resolver unha situación problemática concreta, a partir dos coñecementos que se teñan traballado, que poden ter máis dunha solución.	10

Observacións avaliación

Os alumnos que teñan recoñecido dedicación a tempo parcial desta materia, (sempre que devandito recoñecemento sexa oficial) terán a posibilidade de superar a mesma a través dun exame teórico práctico que levará a cabo nas datas establecidas oficialmente pola Facultade e haberán de presentar para asistir ao mesmo un cartafol con todos os exercicios que se lle fagan chegar a través da plataforma moodle. En canto á segunda convocatoria os requisitos serán os mesmos que na primeira convocatoria. A calificación será sobre 9.

En caso de facer probas parciais dos temas, farase media das notas obtidas en cada un, sempre que en todas elas a nota obtida sexa igual ou superior ao tres. No caso de que nalgunha delas obtivese nota inferior ao tres, o alumno terá que realizar unha proba escrita desa parte, na data prevista no calendario oficial de exames. Segundo os cursos, a avaliación realizarase mediante probas obxectivas ou combinado con traballos en clase ou fóra de clase. Ao comezo do cuadrimestre o profesor/és indicarán claramente o modo de avaliación: indicando qué se evalúa e como. Preferiblemente, se deixará constancia en Moodle do indicado en clase subindo un arquivo con nome "Avaliación de los temas xx e xxx" ou "Avaliación do profesor xxx". A realización fraudulenta das probas ou actividades de avaliación implicará directamente a cualificación de suspenso '0' na materia na convocatoria correspondente, invalidando así calquera cualificación obtida en todas as actividades de avaliación para a convocatoria extraordinaria.

Fontes de información

Bibliografía básica	<ul style="list-style-type: none"> - A. Menéndez Rexach (Director) e A. de Marcos Fernández (Coordinadora) (2011). Protección civil y emergencias: Régimen Jurídico. Madrid, La Ley (Grupo Wolters Kluwer) - J. Barcelona Llop (2007). La Protección Civil Municipal. Madrid, Iustel - J. Ochoa Monzó (1996). Riesgos mayores y protección civil. Madrid, McGraw-Hill - J. Ochoa Monzó (1995). Protección civil [en A. Montoya Melgar (Director) Enciclopedia Jurídica Básica]. Madrid, Civitas - González, F., Palacios, J. y otros (2008). Primeros auxilios y socorrismo acuático: prevención e intervención. Madrid, Paraninfo - Palacios, José (2010). Prevención de riesgos acuáticos y ahogamientos. . Real Federación Española de Natación
Bibliografía complementaria	

Recomendacións

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Materias que se recomenda cursar simultaneamente

Materias que continúan o temario
Observacións
<p>Convén a asistencia ás aulas, a realización de todas as actividades que se planifiquen nestas e a participación nos actos tanto académicos como non académicos, organizados polos docentes que imparten a materia como pola propia Facultade de Ciencias do Traballo, sen prexuízo da asistencia a actos organizados por outras institucións.</p> <p>En aras a contribuír cun medio ambiente responsable, desde esta materia pretendese contribuír, non utilizando máis que o papel imprescindible, no caso de los exames e algúns traballos de importancia, todo o demais realizarase por medios telemáticos.</p> <p>A materia impartirase baixo un ángulo de xénero, para que o alumno estea sensibilizado coa igualdade.</p>

(*A Guía docente é o documento onde se visualiza a proposta académica da UDC. Este documento é público e non se pode modificar, salvo casos excepcionais baixo a revisión do órgano competente dacordo coa normativa vixente que establece o proceso de elaboración de guías